

КОМИСИЯ

ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА
ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА
СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА БЪЛГАРСКАТА
НАРОДНА АРМИЯ

Предисторията

26 години - **ЗА** и **ПРОТИВ** отваряне на
документите на Държавна сигурност

1990 г. – Комисия „Тамбуев” - парламентарна

1997 г. – Комисия „Бонев” – изпълняват закон

2001 г. – Комисия „Андреев”

– Комисия „Ананиев” – изпълняват закон

Законът от 2006 –а

Приет на **6 декември 2006 г.** от 40-ото Народно събрание при политически консенсус

Чл. 1 (1) - Урежда реда за достъп до документите на ДС и РС на БНА;

Чл. 1 (2) - Обявява принадлежност към ДС и РС на БНА на български граждани, заемащи публични длъжности или изпълняващи публични дейности;

Чл. 1 (3) - Създава централизиран архив на документите на ДС и РС на БНА

РЕШЕНИЕ

ЗА ИЗБИРАНЕ НА ЧЛЕНОВЕ НА КОМИСИЯТА ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА
ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА
СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

Народното събрание на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 5, ал. 1 и чл. 6, ал. 7 от Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия

РЕШИ:

1. Избира за членове на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия:

Апостол Иванов Димитров,
Валери Георгиев Кацунов,
Георги Матеев Георгиев,
Евтим Костадинов Костадинов,
Екатерина Петкова Бончева-Лисичарова,
Орхан Ахмедов Исмаилов,
Румен Йорданов Борисов,
Татяна Колева Кирякова,
Тодор Илиев Трифонов.

2. От състава на комисията избира за:

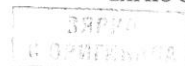
- председател – **Евтим Костадинов Костадинов**;
- заместник-председател – **Орхан Ахмедов Исмаилов**;
- секретар – **Румен Йорданов Борисов**.

Решението е прието от 40-то Народно събрание на 5 април 2007 г. и е подпечатано с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

Георги Пирински

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

05.04.2007г.

**На 5 април 2007 г., на
основание на чл. 6, ал. 7 от
ЗДРДОПБГДСРСБНА 40-ото
Народно събрание избира
членовете на 9-членната
Комисия по досиетата**

ПО-ВАЖНИ СЪБИТИЯ

2006 г. – 40-ото Народно Събрание приема нов Закон за достъп до архивите на бившата ДС и РУ на ГЩ, според който документите на бившите тайни служби минават във владение на 9-членна комисия с председател Евтим Костадинов.

2007 г. – първи мандат на Комисията.

2011 г. - Изграждане на модерен комплекс в Банкя за централизиран архив на документите на бившите тайни служби.

2012 г. – втори мандат на Комисията с председател Евтим Костадинов.

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

НАЧАЛОТО 5 АПРИЛ 2007 Г.

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

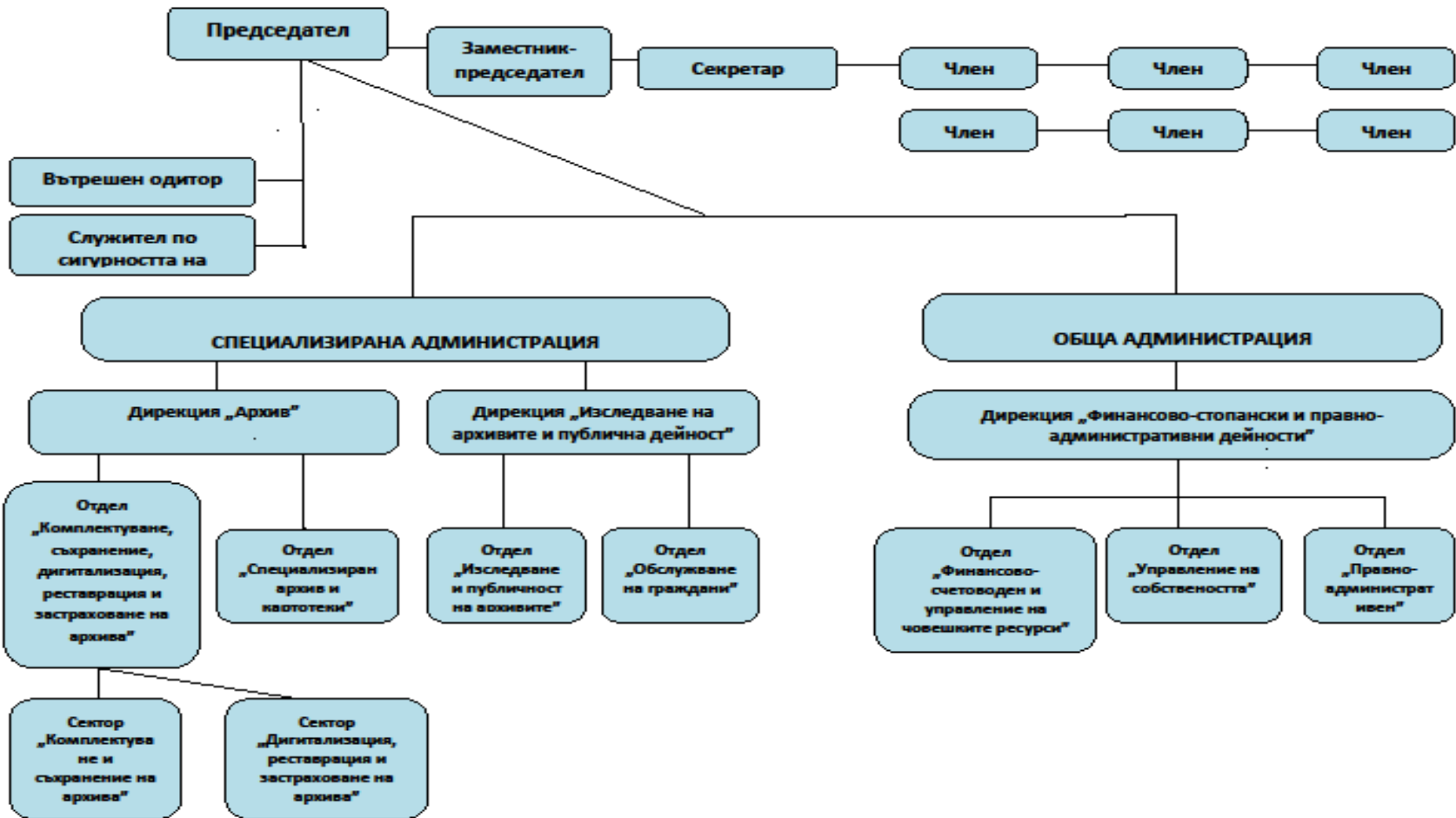
ВТОРИ МАНДАТ НА КОМИСИЯТА /2012 – 2017/

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

Структура

ОСНОВНИ ФУНКЦИИ

Съгласно Закона за РДОПБГДСРСБНА Комисията:

- съхранява документите на Държавна сигурност и на разузнавателните служби на Българската народна армия за периода от 9 септември 1944 г. до 16 юли 1991 г.
- Разкрива и обявява принадлежност на български граждани към структурите на ДС и РС на БНА.
- Извършва действия по издирване и предоставяне на документи на граждани, събирани за тях, както и за техни починали роднини до 2-ра степен по права линия.
- Осигурява достъп до документите за изследователска и публицистична дейност съгласно Закона за достъп до обществена информация

Установяването на принадлежност е задължително за:

- **Лица, регистрирани от изборителните комисии** за участие в избори за президент и вицепрезидент, народни представители в Народното събрание и в Европейския парламент, кметове и общински съветници. В срок от 24 часа след приключване на регистрацията на кандидатите, изборителните комисии предоставят списъци с техните имена на Комисията, която прави проверка и обявява резултатите за всеки кандидат, независимо дали той е оттеглил своята кандидатура след регистрацията си за участие в изборите.
- **Лица**, заемали или заемачи **публични длъжности**, както и извършвали или извършващи **публични дейности** от 10 ноември 1989 г. до извършването на проверката.
- Новоназначени или новоизбрани лица на публична длъжност или за извършване на публична дейност - при кадрови промени.
- **Лица, които са посочени като длъжници** или са били членове на управителен или контролен орган на предприятие, посочено като длъжник в бюлетина по чл. 3, ал. 2 от Закона за информацията относно необслужвани кредити.

• Законодателят е предоставил и така наречената **предварителна проверка** (регламентирана в **чл. 27** от закона). Целта е да се въздейства превантивно.

Например дадена политическа партия поиска предварителна проверка за лицата, които възнамерява да кандидатира за дадени избори, ако се установи такава, те могат да не се кандидатираат изобщо, ако има такова условие. Предварителната проверка се прилага по писмено искане на:

- Политически партии, коалиции и организации по отношение на техните членове.
- Органи на законодателната, изпълнителната и съдебната власт по отношение на лица, за които предстои избор или назначаване на публична длъжност.
- Професионални, синдикални, обществени, религиозни, научни и други граждански организации и сдружения по отношение на техните членове.

Предварителната проверка е недопустима, ако проверяваното лице не е дало писменото си съгласие за нея. Резултатът се предоставя на заявителя, а при установена принадлежност и на проверяваното лице.

Над
262 675

- Лица са проверени за принадлежност към ДС и РС на БНА от 2007 г.

Над
13 420

- Са лицата с установена принадлежност

Над
11 293

- Са обявените лица

1081

- Са приетите решения.

Какви правомощия **НЯМА** комисията

- Комисията не се произнася по морални казуси и не борави с морални категории
- Комисията не се произнася въз основа на документи, нерегламентирани от закона

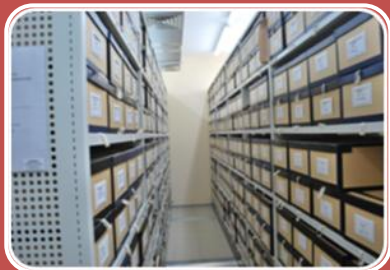

ЦЕНТРАЛИЗИРАН АРХИВ

Открит на 08 февруари 2011 г.;

Разположен в Банкя с обща РП от близо 11 000 m²;

13 постоянни архивохранилища и 9 архивохранилища за временно съхранение на делата;

Изграден по последни технологии, комплексът е оборудван с най-съвременните стелажни системи, които контролират температурата и влажността на въздуха;

Притежава собствена лаборатория за обезпаразитяване и дезинфекция на архивните дела, както и за тяхното реставриране и консервиране.

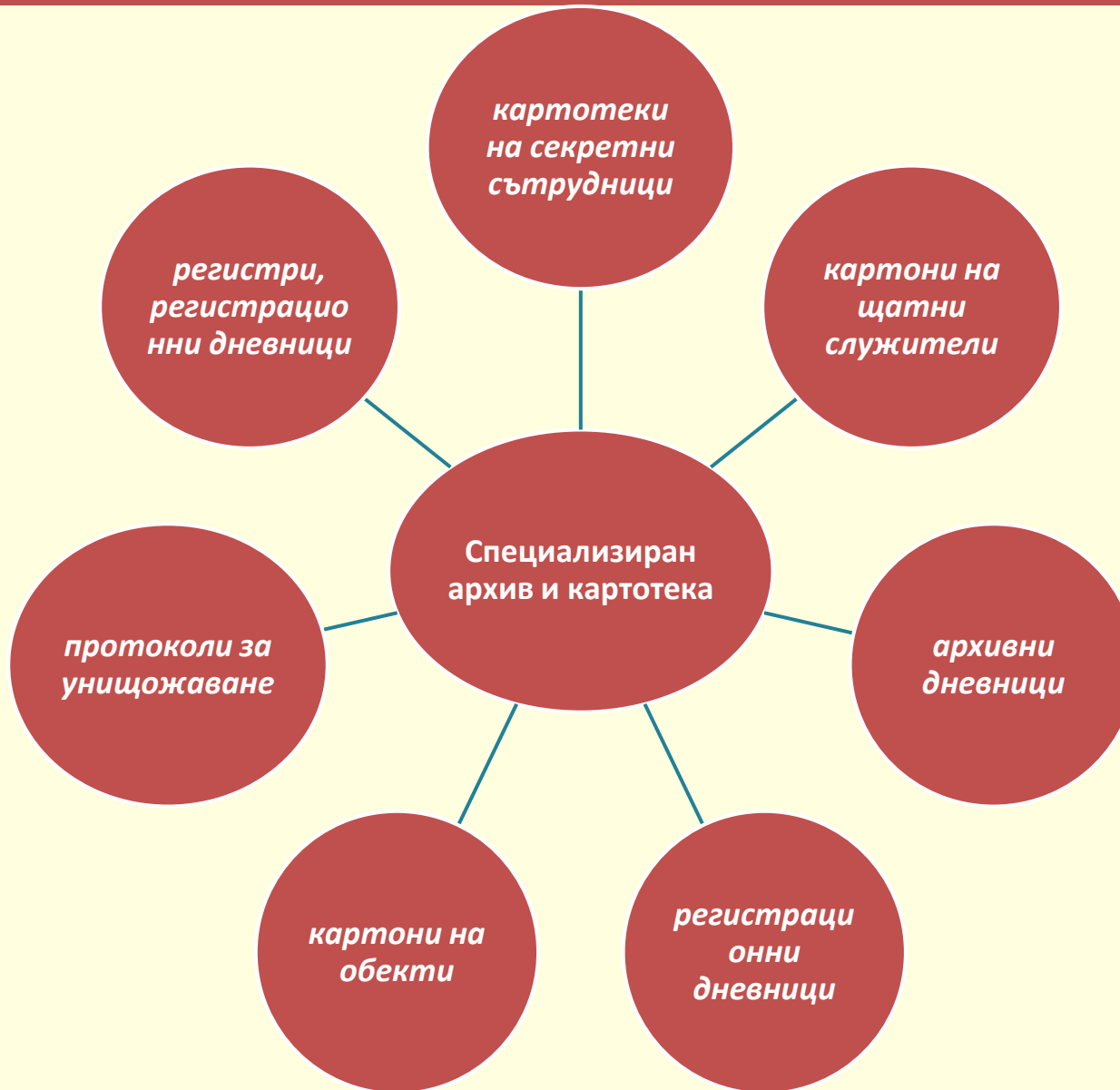

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

Какво заварихме

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

Какво направихме

197
181-182

197
181-182

197
182-183

197
182-183

197
182-183

197
182-183

197
182-183

197
182-183

197
182-183

197
183-184

197
183-184

197
183-184

ΣΟΦΙΑ

Μ/

Υ-0 - 72111 - 78286

Σο
72100 - 72180

Σο
72101 - 72185

Σο
72102 - 72190

Σο
72693 - 72724

Σο
72705 - 72735

Σο
72706 - 72730

Σο
83926 - 83926

Σο
72624 - 72624

Σο
72625 - 72625

Σο
72511 - 72514

Σο
72512 - 72502

Σο
72503 - 72503

Σο
72600 - 72600

Обслужване на граждани

Ежедневна дейност на Комисията е да приема граждани и изследователи, представители на различни медии и организации. Тук се включва приемане и обработване на заявления и заявки, както и осигуряване на пряк достъп до самите архивни дела. За тази цел са създадени приемна и оборудвана за целта читалня към Комисията. До сега:

20 481

- Са приетите заявления

16 158

- Лица са посетили читалнята на Комисията

1 963

- Журналисти и изследователи са заявили достъп до документи

6 549

- Са заявителите във връзка със Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

Читалня

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

НОВАТА ЧИТАЛНЯ

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

ПРИЕМНА

ПУБЛИЧНА И МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

В дейността си Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия се ръководи от принципа на **пълна откритост**:

Чл. 10. Комисията извършва изследователска дейност, публикува документи, организира семинари, конференции и изложби с образователно-информационен характер.

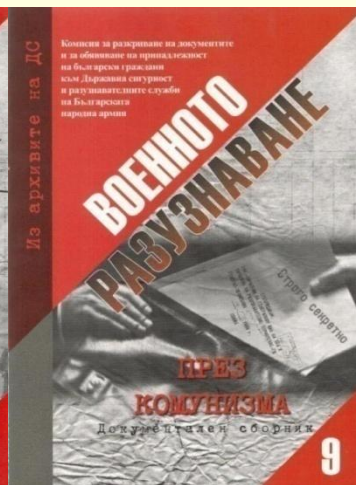
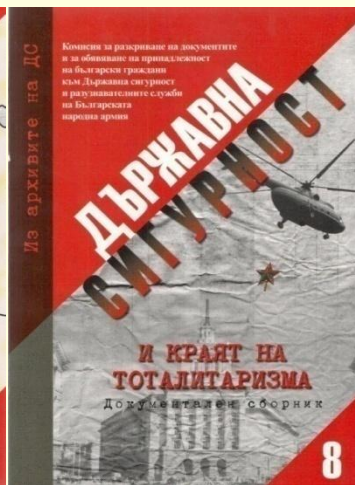
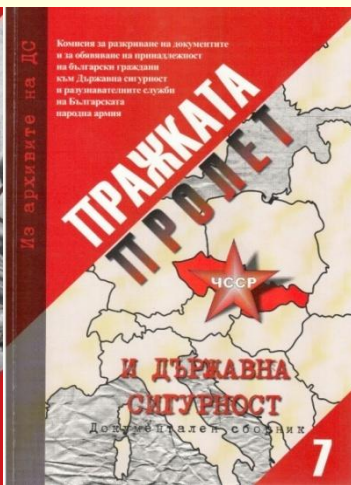
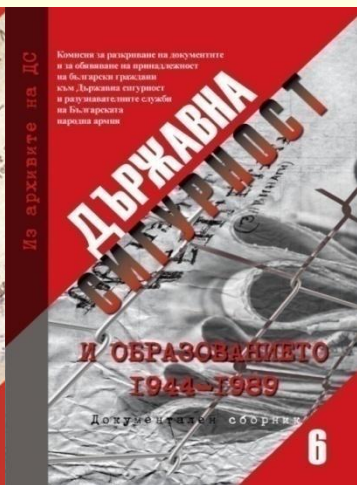
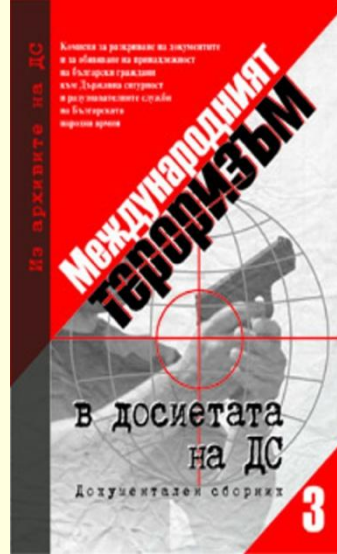
Чл. 14. Комисията издава бюлетин, в който публикува информация за своята дейност и за взетите решения. В бюлетина се публикуват и докладите по чл. 4, ал. 5.

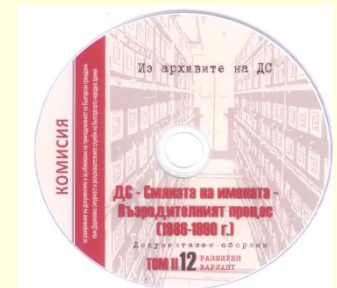
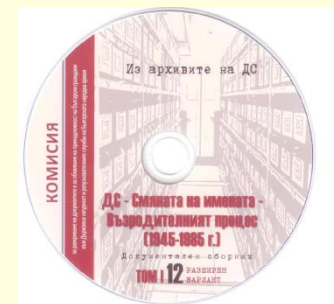
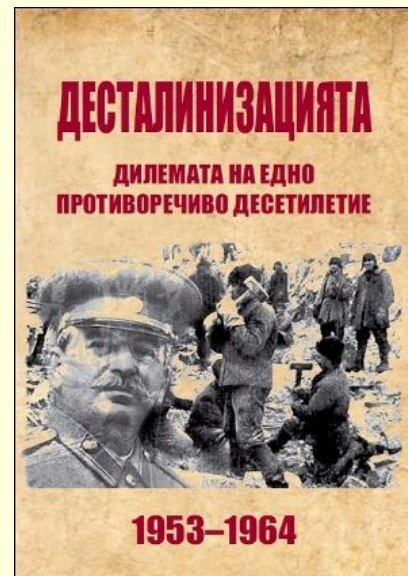
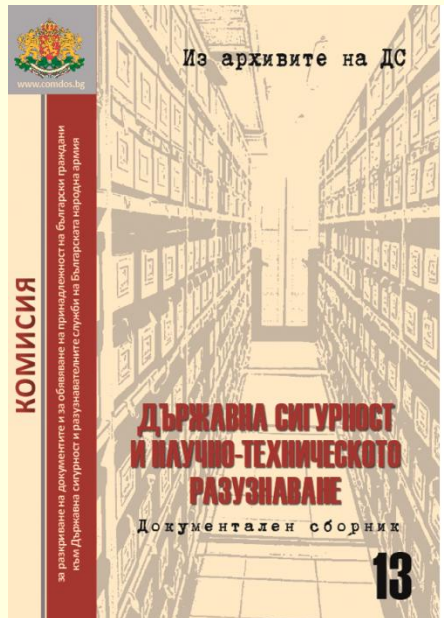
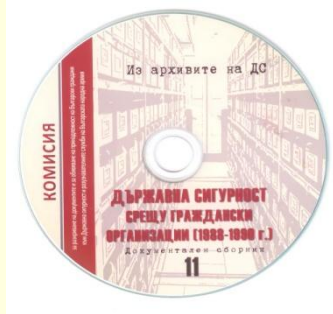
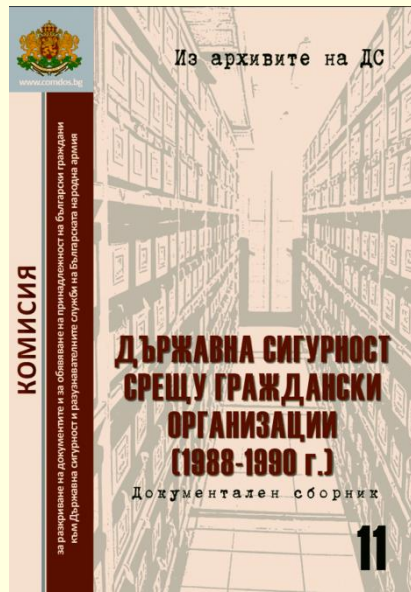
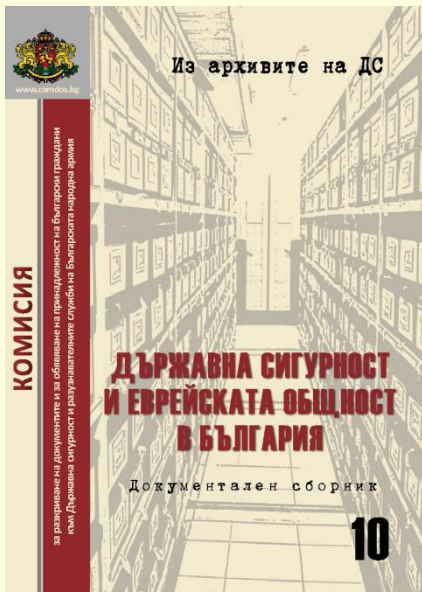

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

Досега:

- Комисията е издала **4** брошури и една дипляна, които запознават обществото и Европейската мрежа с нейната дейност.
- Публикувала е решенията си в **17 бюлетина**.
- Издала е **35 документални сборника** от поредицата **“ Из архивите на ДС”** с документи на ДС и РС на БНА.
- Продуцира и представи документалния филм **„Досието на ДС”**
- Подготви и експонира **изложбата “ Десталинизацията – дилемата на едно противоречиво десетилетие (1953-1964)”**
- Организира и седем конференции с международно участие:
 - „Законът за досиетата и националната сигурност”;
 - „Документите на ДС – извор на историческо познание”;
 - „Международният тероризъм в документите на комунистическите тайни служби”.
 - “Равносметката с поглед напред”
 - “Евреите в Източна Европа и Съветския съюз по време на Втората световна война и студената война(1939-1989)
 - „Преходът в Източна Европа през документите на комунистическите тайни служби”.
 - «Комунистическите тайни служби – митове и реалности
- Съвместно с МВР участва в организацията на международната конференция **„Демокрацията се нуждае от истината”**.
- Съвместно с МВНР участва в подготовката на международната работна среща **„Справедливост на прехода”** – част от Sofia Platform ; Участва в президентската инициатива **“25 години свободна България”**- изложбата **“ Десталинизацията- дилемата на едно противоречиво десетилетие”**
- Съвместно с Българския хелзинкски комитет и Историческия факултет на СУ „Св „Климент Охридски” организира кръгла маса **„Правото да знаем. Разкриване на архивите на ДС”**.
- Съвместно с СУ „Св. Климент Охридски”, Столичната община и Организацията на евреите в България **„Шалом”** участва в международен семинар **„Новите свидетелства за съдбата на еврейската диаспора в Европа (1939-1949)”**.
- Срещи-дискусии под мотото **„Трудният път към истината”** със студенти от СУ „Св „Кл.Охридски”, ПУ „П. Хилендарски” и НБУ.
- Участва с документални експонати в три международни изложби: **„Комунистическите тайни служби и Пропагандата на студената война”**, в рамките на Европейската мрежа; **„Война в ефира”**, съвместно с Държавна агенция „Архиви”и **“1956 г. Унгария - България”** съвместно с Националния архив на Унгария , Унгарския културен център и Държавна агенция **„Архиви”**и **“ Пътуваща изложба “съвместно със страните членки на ЕМСА.**

НАШИТЕ ИЗДАНИЯ OUR PUBLICATIONS

**БЮЛЕТИНИ
BULLETINS**

**СБОРНИЦИ
DOCUMENTARY COLLECTIONS**

**ИЗЛОЖБИ
EXHIBITIONS**

**БРОШУРИ
BROSHURES&GUIDES**

WWW.COMDOS.BG
WWW'COMDOS'BG

**ФИЛМИ
FILMS**

МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ И СЪТРУДНИЧЕСТВО

В рамките на Европейската мрежа

- КРДОПБГДСРСБНА е съучредител на Европейската мрежа за съхранение на архивите (EMSA) – създадена на 16 декември 2008 г.
- От учредяването на EMSA българската комисия участва активно във всичките ѝ инициативи – международни конференции, изложби, семинари, общи издания.
- През юли 2011 г. КРДОПБГДСРСБНА председателства на международната партньорска организация.
- Подписани са двустранни споразумения за размяна на документи между България и Германия и между България и Полша.
- Подписано е двустранно споразумение за сътрудничество с Румъния – 2013г.

Сътрудничество с институции от Съединените американски щати

- Подписан бе Меморандум за разбирателство между КРДОПБГДСРСБНА и Международния център „Удроу Уилсън“ във Вашингтон.
- Подписано бе споразумение с Архивите на националната сигурност на САЩ за обмяна на документи.

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

Учредяване на Европейската мрежа за съхранение на архивите (EMSA) – 16 декември 2008 г.

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

Работна среща на членовете на ЕМСА, София, 2011

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

Сесия на Европейската мрежа, Прага 2013

Подписване на споразумение между Комисията и CNSAS в София, 2013

Международна конференция “ Как да се справим с миналото,
гледайки в бъдещето” София, 2014 г.

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

Международна конференция “ Комунистическите тайни служби –митове и
реалности ” София, 2015 г.

КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!